

प्रथम वर्ष कला (उपयोजित मराठी)

उद्दिष्टे—

१. व्यक्तिमत्व विकासाची आवश्यकता स्पष्ट करणे.
२. व्यक्तिमत्व विकासात इतर घटकांबरोबरच भाषेचे महत्व स्पष्ट करणे.
३. दैनंदिन जीवनात आवश्यक असणारी भाषिक कौशल्ये आत्मसात करण्याची क्षमता पिराण करणे.
४. प्रसारमाध्यमाचे समाजातील महत्व विशद करणे.
५. भाषिक कौशल्याचे प्रसार माध्यमांमध्ये होणारे उपयोजन समजावून सांगणे.
६. प्रसार माध्यमात सेवेची संधी मिळण्यासाठी विद्यार्थ्यांची भाषिक क्षमता विकसित करणे.

अभ्यासक्रम

सत्र पहिले

घटक—१	ललित रंग	३० गुण
-------	----------	--------

घटक—२	व्यक्तिमत्व विकास आणि भाषा व्यक्तिमत्व संकल्पना व्यक्तिमत्व विकासासाठी आवश्यक असणारे घटक, व्यक्तिमत्व विकासात भाषेचे स्थान	१० गुण
-------	---	--------

घटक—३	भाषिक कौशल्ये	१० गुण
-------	---------------	--------

अ) प्राथमिक कौशल्ये : श्रवण कौशल्ये, वाचन कौशल्ये, संभाषण कौशल्ये, वाचन कौशल्ये, भाषण कौशल्ये, लेखन कौशल्ये.
ब) कार्यक्रम संयोजन कौशल्ये, —प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत—सत्कार, सूत्रसंचालन, मनोगत, आभार इत्यादी.

सत्र दुसरे

घटक—४	काव्य कस्तुरी	३० गुण
-------	---------------	--------

घटक —५	प्रसारमाध्यमे : उदिदष्टे, स्वरूप, व कार्य प्रसारमाध्यमांची आवश्यकता विविध प्रसारमाध्यमे—वर्तमानपत्र, आकाशवाणी, दूरदर्शन. वर्तमानपत्र—संपादन विभाग, निर्मिती विभाग, जाहिरात विभाग, वितरण विभाग. आकाशवाणी— केंद्रप्रमुख, कार्यक्रम निर्मिती विभाग, तांत्रिक विभाग, जाहिरात विभाग, प्रसारण (प्रक्षेपण) दूरदर्शन— कार्यक्रम निर्मिती विभाग, संपादन विभाग, जाहिरात विभाग, प्रसरण (प्रक्षेपण) विभाग, तांत्रिक विभाग	२० गुण
--------	---	--------

संदर्भ ग्रंथ

- १) व्यावहारिक मराठी — पुणे विद्यापीठ प्रकाशन.
- २) व्यावहारिक मराठी — डॉ. कल्याण काळे, डॉ. दत्तात्रेय पुंडे निराली प्रकाशन, पुणे.
- ३) व्यावहारिक मराठी — संपा. डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.
- ४) व्यावहारिक मराठी — डॉ. लिला गोविलकर, डॉ. जयश्री पाटणकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन पुणे.
- ५) व्यावहारिक मराठी — डॉ. सयाजीराजे मोकाशे, प्रा. रंजना नेमाडे
- ६) व्यावहारिक मराठी — ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
- ७) मराठी भोषेची संवाद कौशल्ये (पुस्तक क्र. १ ते ८)
य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
- ८) प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये — य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
- ९) व्यक्तिमत्व विकास — य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
- १०) कहाणी वर्तमानपत्राची — चंचल सरकार अनुवाद — दिनकर गांगल नॅशनल बुक ट्रस्ट.

प्रथम वर्ष कला (F.Y.B.A)

- १) ललित रंग २) काव्यकस्तूरी ही दोन पुस्तके मराठी अभ्यासमंडळाने संपादीत केली होती, दोन सत्राकरिता ६० मार्कासाठी ही दोन पुस्तके आहेत. त्याचप्रमाणे उपयोजित मराठी अभ्यासक्रम ४० मार्काकरिता ठेवण्यात आलेला आहे.